

Paweł Pieniążek

Nietzsche a dekadencja – dylematy nowoczesności

[*résumé*]

Dekadencja pojawia się w polu widzenia myśli nietzscheańskiej wówczas, gdy nurt ten zyskuje samoświadomość artystyczną, stając się ważną składową kulturowo-artystycznej samowiedzy epoki (świata nowoczesnego).

Celem wystąpienia jest ukazanie związków myśli Nietzschego z ruchem dekadencją końca XIX wieku – jego opisu i znaczenia na gruncie myśli Nietzscheańskiej oraz oceny Nietzscheańskiego rozumienia fenomenu dekadencji w kontekście rozwoju myśli filozoficznej XX wieku (filozofia transgresji i poststrukturalizm).

Stosunek Nietzschego do dekadencji był ambiwalentny. Z jednej strony, Nietzsche był zafascynowany dekadencją i siłą jej artystycznej rewolty przeciwko światu nowoczesnemu, z drugiej, widział w niej, ostatecznie, wzniosły przejaw nihilizmu nowoczesności. Przedstawiając w tym kontekście po raz pierwszy względnie całościową filozoficzną wykładnię dekadencji, Nietzsche nie tylko dostarczył precyzyjne narzędzie dla analizy późniejszej francuskiej filozofii transgresji i związanego z nią prądu poststrukturalistycznego, ale również dla rozumienia świata nowoczesnego i jego sekretnych, autolegitymizujących mechanizmów kulturowych – i w tym należy widzieć ważność Nietzscheańskiej analizy fenomenu dekadencji.